

มทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

นายชดอ จันทรวงศ์

003779

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

J15A869A1

THE EDUCATIONAL SUPERVISION ROLES OF ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS
IN TRANG PROVINCE

Mr. Chalor Chantarakun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับครูประจำการ
เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ร้อยละ 50 ของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ และร้อยละ 10 ของครูประจำการที่ทำการสอนในโรงเรียน
ประถมศึกษา จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 461 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและ
ส่งคืน จำนวน 379 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.21

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า
และแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการนิเทศการศึกษาทาง
ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการจัดและพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดอุปกรณ์การสอน
ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการที่มีต่อบทบาทการ
นิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการจัดและพัฒนา
บุคลากร ด้านการจัดอุปกรณ์การสอนและด้านการประเมินผล ไม่มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในแง่ความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำการ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่กำหนดไว้ 14 ข้อ เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

4. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ปัญหาที่ไต่จากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามหาและครูประจำการเห็นว่าที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศคือ ปัญหาการขาดงบประมาณ ปัญหาครูสอนขาดความรับผิดชอบ และปัญหาผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

school administrators are not different.

2. The opinions of elementary school administrators and in-service teachers concerning problems and obstacles existed in supervision of elementary school administrators are not different.

Procedures:

The samples used in the study consisted of 50 percent of elementary school administrators in Trang province and 10 percent of in-service teachers who taught in elementary schools in Trang province.

The instrument used in this study was a questionnaire which had been constructed in the form of checklist, rating scale and open-ended.

The data were analyzed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test.

Findings and conclusions:

1. The supervision roles of the elementary school administrators concerning curriculum and instruction, personnel administration and development, management of instructional media, community relations, and evaluation were at the average level.

2. The opinions of elementary school administrators and in-service teachers on supervision roles of elementary school administrators concerning curriculum and instruction, personnel administration and development, management of instructional media, and evaluation were not significantly different. However, under the roles concerning community relations, the opinions of the two groups were found significantly different at the .05 level.

3. The opinions of elementary school administrators and in-service teachers on 14 problems and obstacles were at the average level.

4. The opinions of elementary school administrators and in-service teachers on problems and obstacles were not significantly different.

5. From the open-ended part of the questionnaire, the elementary school administrators and the in-service teachers agreed that the lack of budget, the inadequate responsibility of teachers, and the school administrators' lack of conceptual skills were problems and obstacles existed in supervision of school administrators.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลง ได้ด้วยดี ก็ด้วยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฌงยอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงัด อุทรานันท์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษารองศาสตราจารย์พิน พิพิธกุล อาจารย์ภาควิชามัธยมศึกษา และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ชิตพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิดศักดิ์ โขवासินธุ์ ท่านเหล่านี้ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ บางประการอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และบรรดาคครู อาจารย์โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดตรังที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามทุกท่าน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์เปี่ยม วรรณติ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัดตรัง อาจารย์ชุม สีสุข อาจารย์สุชาติ รัตนภรณ์ และเจ้าหน้าที่ในหน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัดตรังทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจ ขอขอบพระคุณหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดตรังทุกอำเภอ อาจารย์ปราโมทย์ ศรีสมบัติ อาจารย์ทวี ทัพทธีรวัฒน์ ที่ได้กรุณาช่วยรวบรวมแบบสอบถาม และขอขอบคุณคุณคุณุศล เพชรประสิทธิ์ ซึ่งได้ช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการอัดสำเนาจนเสร็จเรียบร้อย

ชลล จันทรกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมุติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
คำจำกัดความ	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ลำดับขั้นของการเสาะข้อมูล	12
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	13
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	14
หลักการนิเทศการศึกษา	16
กระบวนการนิเทศการศึกษา	21
การนิเทศภายในโรงเรียน	23
ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน	24
ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน	24
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศการศึกษา	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ผู้บริหารโรงเรียนก้งงานนิเทศการศึกษา	27
บทบาทานหลักสูตรและการสอน	32
บทบาทานการจ้ดและพัฒนาบุคลากร	40
บทบาทานการจ้ดอุปกรณการส่อน	49
บทบาทานความสัมพันธ์กับชุมชน	51
บทบาทานการประ เมือผล	56
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
3. วิธีค้าเนนการ วิจัยและการรวบรวมข้อมูล	68
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	68
สมมุติฐานของการวิจัย	68
กลุ่มประชากร	69
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
การสร้างแบบสอบถาม	71
การทดลองแบบสอบถาม	72
การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล	72
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
สถิติที่ใช้	74
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	112
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	112
สมมุติฐานของการวิจัย	112
สรุปผลการวิจัย	112

สารบัญ (กอ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผลของการวิจัยและข้อเสนอแนะ	115
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	122
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	130
ประวัติผู้เขียน	155

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกเป็นอำเภอและที่เป็นตัวอย่างประชากร	10
2. แสดงจำนวนครูประจำการจำแนกเป็นอำเภอและที่เป็นตัวอย่างประชากร ...	11
3. จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกเป็นรายอำเภอ	69
4. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกเป็นอำเภอ	73
5. จำนวนผู้บริหารและครูประจำการที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	76
6. จำนวนผู้บริหารและครูประจำการจำแนกตามอายุ	77
7. จำนวนผู้บริหารและครูประจำการจำแนกตามเวลาที่ดำรงตำแหน่ง	78
8. จำนวนผู้บริหารและครูประจำการจำแนกตามวุฒิสามัญ	79
9. จำนวนผู้บริหารและครูประจำการจำแนกตามวุฒิทางครู	80
10. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานหลักสูตรและการสอน	82
11. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการจัดและพัฒนาบุคลากร ..	84
12. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการจัดอุปกรณ์การสอน	86
13. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในความสัมพันธ์กับชุมชน	87
14. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการประเมินผล	89
15. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการเกี่ยวกับ บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสถานหลักสูตรและการสอน.	91

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการเกี่ยวกับ บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการจัดและพัฒนา บุคลากร	94
17. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการเกี่ยวกับ บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการจัดอุปกรณ์การสอน	97
18. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการเกี่ยวกับ บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	99
19. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการเกี่ยวกับ บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการประเมินผล ...	102
20. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกออกเป็น แต่ละคาบ	104
21. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเป็นส่วนรวม	106
22. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูประจำการเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	107
23. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำการเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	108
24. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	104